

✧ Texty na tento týden – Ex 3:7; Mt 22:37–40; Ex 22:21–23; Dt 14:22–29; 26:1–11; Lv 25:9–23

✧ Základní verš

„Nebudeš se mstít synům svého lidu a nezanevřeš na ně, ale budeš milovat svého bližního jako sebe samého. Já jsem Hospodin.“ (Lv 19:18)

Bůh ve své milosti vždy nacházel lidi, se kterými mohl navázat blízký vztah. V příbězích Henocha (Enocha; BK), Noema, Abrahama, Izáka a Jákoba (abychom zmínili alespoň některé) vidíme Boží touhu obnovit zničený vztah s lidmi. Nešlo však o snahu nějakým způsobem zvýhodnit zmíněné jednotlivce a jejich rodiny. Jejich spojení s Bohem a požehnání, které dostávali, bylo součástí velkého plánu znovu vybudovat vztahy s lidmi a předávat požehnání i dalším. Jak řekl Bůh Abrahamovi: „Učiním tě velkým národem, požehnám tě, velké učiním tvé jméno. Staň se požehnáním! ... V tobě dojdou požehnání veškeré čeledi země.“ (Gn 12,2.3)

Toto požehnání mělo být uskutečněno prostřednictvím Izraele a také díky Mesiáši, který měl povstat z izraelského národa. Bůh povolal Izrael a prostřednictvím celého tohoto národa jednal. Ustanovil jim zákony, svátky, učil je jedinečnému způsobu chování. To vše mělo formovat jejich život tak, aby mohli být požehnáním pro ostatní národy. Podobné principy jsou součástí života věřících i v současnosti.

✧ Týden ve zkratce:

- Bůh, který slyší
- Desatero
- Otroci, vdovy, sirotci a cizinci
- Druhý desátek
- Milostivé léto (jubilejní rok)
- Podněty k zamyšlení

NE 7. července – Bůh, který slyší

Ex 3:7.9 „*Hospodin dále řekl: „Dobře jsem viděl ujařmení svého lidu, který je v Egyptě. Slyšel jsem jeho úpění pro bezohlednost jeho poháněčů. Znam jeho bolesti. ...⁹Věřu, úpění Izraelců dolehlo nyní ke mně. Viděl jsem také útlak, jak je Egyptřané utlačují.“*

Ex 3:16.17 „*¹⁶Jdi, shromažď izraelské starší a pověz jim: „Ukázal se mi Hospodin, Bůh vašich otců, Bůh Abrahamův, Izákův a Jákobův, a řekl: Rozhodl jsem se vás navštívit, vím, jak s vámi v Egyptě nakládají,¹⁷ a prohlásil jsem: Vyvedu vás z egyptského ujařmení do země Kenaanců, Chetejců, Emorejců, Perizejců, Chivejců a Jebúsejců, do země oplývající mlékem a medem.“*

Ex 4:31 „*A lid uvěřil. Když slyšeli, že Hospodin navštívil Izraelce a že pohleděl na jejich ujařmení, padli na kolena a klaněli se.“*

PO 8. července – Desatero

Mt 22:36-40 „*³⁶Mistře, které přikázání je v zákoně největší?³⁷On mu řekl: „Miluj Hospodina, Boha svého, celým svým srdcem, celou svou duší a celou svou myslí.“³⁸To je největší a první přikázání.³⁹Druhý je mu podobné: „Miluj svého bližního jako sám sebe.“⁴⁰Na těch dvou přikázáních spočívá celý Zákon i Proroci.“*

Ex 20:1-17 „*¹Bůh vyhlásil všechna tato přikázání: ²„Já jsem Hospodin, tvůj Bůh; já jsem tě vyvedl z egyptské země, z domu otroctví.³Nebudeš mít jiného boha mimo mne.⁴Nezobrazíš si Boha zpodoběním něčeho, co je nahoře na nebi, dole na zemi nebo ve vodách pod zemí.⁵Nebudeš se ničemu takovému klanět ani tomu sloužit. Já jsem Hospodin, tvůj Bůh, Bůh žárlivě milující. Stíhám vinu otců na synech do třetího i čtvrtého pokolení těch, kteří mě nenávidí,⁶ale prokazují milosrdenství tisícům pokolení těch, kteří mě milují a má přikázání zachovávají.⁷Nezneužiješ jména Hospodina, svého Boha. Hospodin nenechá bez trestu toho, kdo by jeho jména zneužíval.⁸Pamatuj na den odpočinku, že ti má být svatý.⁹Šest dní budeš pracovat a dělat všechnu svou práci.*

¹⁰Ale sedmý den je den odpočínutí Hospodina, tvého Boha. Nebudeš dělat žádnou práci ani ty ani tvůj syn a tvá dcera ani tvůj otrok a tvá otrokyně ani tvé dobytče ani tvůj host, který žije v tvých branách. ¹¹V šesti dnech učinil Hospodin nebe i zemi, moře a všechno, co je v nich, a sedmého dne odpočinul. Proto požehnal Hospodin den odpočinku a oddělil jej jako svatý. ¹²Cti svého otce i matku, abys byl dlouho živ na zemi, kterou ti dává Hospodin, tvůj Bůh. ¹³Nezabiješ. ¹⁴Nesesmilníš. ¹⁵Nepokradeš. ¹⁶Nevydáš proti svému bližnímu křivé svědectví. ¹⁷Nebudeš dychtit po domě svého bližního. Nebudeš dychtit po ženě svého bližního ani po jeho otroku ani po jeho otrokyni ani po jeho býku ani po jeho oslu, vůbec po ničem, co patří tvému bližnímu. “

Mt 5:21-30 „²¹Slyšeli jste, že bylo řečeno otcům: ‚Nezabiješ! Kdo by zabil, bude vydán soudu.‘ ²²Já však vám pravím, že již ten, kdo se hněvá na svého bratra, bude vydán soudu; kdo snižuje svého bratra, bude vydán radě; a kdo svého bratra zatracuje, propadne ohnivému pecku. ²³Přinášíš-li tedy svůj dar na oltář a tam se rozpomeneš, že tvůj bratr má něco proti tobě, ²⁴nech svůj dar před oltářem a jdi se nejprve smířit se svým bratrem; potom teprve přijď a přines svůj dar. ²⁵Dohodni se se svým protivníkem včas, dokud jsi s ním na cestě k soudu, aby tě neodevzdal soudci a soudce žalárníkovi, a byl bys uvržen do vězení. ²⁶Amen, pravím ti, že odtud nevyjdeš, dokud nezaplatíš do posledního halře. ²⁷Slyšeli jste, že bylo řečeno: ‚Nezcižoložíš.‘ ²⁸Já však vám pravím, že každý, kdo hledí na ženu chtivě, již s ní zcižoložil ve svém srdci. ²⁹Jestliže tě svádí tvé pravé oko, vyrví je a odhod' pryč, neboť je pro tebe lépe, aby zahynul jeden z tvých údů, než aby celé tvé tělo bylo uvrženo do pekla. ³⁰A jestliže tě svádí tvá pravá ruka, utni ji a odhod' pryč, neboť je pro tebe lépe, aby zahynul jeden z tvých údů, než aby se celé tvé tělo dostalo do pekla.“

ÚT 9 července – Otroci, vdovy, sirotci a cizinci

Ex 23:9 „Nebudeš utlačovat hosta; víte přece, jak bývá hostu v duši, neboť jste byli hosty v egyptské zemi.“

Ex 22:21-23 „²¹Žádnou vdovu a sirotka nebudete utiskovat. ²²Jestliže je přece budeš utiskovat a oni budou ke mně úpět, jistě jejich úpění vyslyším. ²³Vzplanu hněvem a pobiji vás mečem, takže z vašich žen budou vdovy a z vašich synů sirotci.“

ST 10. července – Druhý desátek

Dt 14:28.29 „²⁸Každého třetího roku odneseš všechny desátky ze své úrody toho roku a složíš je ve svých branách. ²⁹I přijde lévíjec, protože nemá s tebou podíl ani dědictví, a bezdomovec, sirotek a vdova, kteří žijí v tvých branách, a budou jíst dosyta, aby ti Hospodin, tvůj Bůh, žehnal při každé práci, kterou bude tvá ruka konat.“

Mal 3:10 „Přinášejte do mých skladů úplné desátky. Až bude ta potrava v mém domě, pak to se mnou zkuste, praví Hospodin zástupů: Neotevřu vám snad nebeské průduchy a nevyleji na vás požehnáni? A bude po nedostatku.“

Dt 14:22-27 „²²Budeš odvádět desátky z veškeré úrody své setby, která každoročně na poli vyroste. ²³Na místě, které si on vyvolí, aby tam přebývalo jeho jméno, budeš jíst před Hospodinem, svým Bohem, desátky ze svého obilí, moštu a čerstvého oleje i prvorozených kusů svého skotu a bravu, aby ses učil bát Hospodina, svého Boha, po všechny dny. ²⁴Kdybys měl dlouhou cestu a nemohl je donést, protože místo, které vyvolí Hospodin, tvůj Bůh, aby tam spočinulo jeho jméno, bude od tebe vzdáleno, až Hospodin, tvůj Bůh, ti požehná, ²⁵směníš je za stříbro, stříbro zavážeš, vezmeš do ruky a půjdeš na místo, které si Hospodin, tvůj Bůh, vyvolí. ²⁶Tam koupíš za to stříbro všechno, po čem zatoužíš, skot, brav, víno, opojný nápoj, cokoli budeš chtít, a budeš jíst před Hospodinem, svým Bohem, a radovat se i se svým domem. ²⁷Ani lévíjce, který žije v tvých branách, nenecháš opuštěného, protože nemá s tebou podíl ani dědictví.“

Dt 26:1-12 „¹Až přijdeš do země, kterou ti Hospodin, tvůj Bůh, dává do dědictví, a obsadíš ji a usadíš se v ní, ²vezmeš z prvotiny všech polních plodů, které vyteříš ze své země, kterou ti dává Hospodin, tvůj Bůh, vložíš je do koše a půjdeš k místu, které vyvolí Hospodin, tvůj Bůh, aby tam přebývalo jeho jméno. ³Přijdeš ke knězi, který tam bude v těch dnech, a řekneš mu: ‚Vyznávám dnes Hospodinu, tvému Bohu, že jsem vstoupil do země, o které přísahal Hospodin našim otcům, že nám ji dá.‘ ⁴Kněz vezme koš z tvé ruky a postaví jej před oltář Hospodina, tvého Boha. ⁵Ty pak promluvíš před Hospodinem, svým Bohem, takto: ‚Můj otec byl Aramejec bloudící bez domova, sestoupil do Egypta a s hrstkou lidí tam pobýval jako host. Tam se stal velikým, zdatným a početným národem. ⁶Ale Egypťané s námi zle nakládali, trýznili nás a tvrdě nás zotročovali. ⁷Tu jsme úpěli k Hospodinu, Bohu našich otců, a Hospodin nás vyslyšel, shlédl na naše pokoření, plahočení a útlak. ⁸Hospodin nás vyvedl z Egypta pevnou rukou a vztáženou paží, za veliké hrůzy, se znameními a zázraky, ⁹a přivedl nás na toto místo a dal nám tuto zemi, zemi oplývající mlékem a medem.“

¹⁰Nyní tedy, hle, přinesl jsem prvotiny z plodů role, kterou jsi mi dal, Hospodine. “ A postavíš koš před Hospodina, svého Boha, a pokloníš se před Hospodinem, svým Bohem. ¹¹Budeš se radovat ze všeho dobrého, co dal Hospodin, tvůj Bůh, tobě a tvému domu, ty i lévíjec i bezdomovec, který bude mezi vámi. ¹²Když pak třetího roku, v roce desátků, odvedeš všechny desátky ze své úrody a dáš je lévíjci, bezdomovci, sirotku a vdově, aby jedli v tvých branách a nasýtli se. “

ČT 11. července – Milostivé léto (jubilejní rok)

Lv 25:11-13.23 „¹¹Padesátý rok vám bude létem milostivým. ... ¹²Je to léto milostivé. Budete je mít za svaté. Smíte jíst z pole, co urodí. ¹³V tomto milostivém létě se každý vrátí ke svému vlastnictví. ... ²³Země nesmí být prodávána bez práva na zpětnou koupi, neboť země je má. Vy jste u mne jen hosté a přístěhovalci.“

Lv 25:8-10.14-22 „⁸Odpočítáš si pak sedm roků odpočínutí, sedmkrát sedm let, a vyjde ti období sedmi roků odpočínutí: čtyřicet devět let. ⁹Desátého dne sedmého měsíce dáš ryčně troubit na polnici; v den smíření budete troubit na polnici v celé vaší zemi. ¹⁰Padesátý rok posvítíte a vyhlásíte v zemi svobodu všem jejím obyvatelům. Bude to pro vás léto milostivé, kdy se každý vrátí ke svému vlastnictví a všichni se vrátí ke své čeledi. ... ¹⁴Když budete prodávat něco svému bližnímu nebo něco od něho budeš kupovat, nepoškozujte jeden druhého. ¹⁵Podle počtu let po létě milostivém budeš kupovat od svého bližního, podle počtu let, v nichž budeš brát užitek, bude prodávat tobě. ¹⁶Čím více let zbývá, tím vyšší bude kupní cena, a čím méně let zbývá, tím nižší bude kupní cena; bude ti prodávat podle počtu let, v nichž budeš brát užitek. ¹⁷Nikdo nepoškodíte svého bližního, ale budeš se bát svého Boha. Já jsem Hospodin, váš Bůh. ¹⁸Budete dodržovat má nařízení, dbát na moje řády a podle nich jednat. Tak budete bezpečně přebývat na zemi. ¹⁹Země vám vydá své plody a budete jíst dosyta a přebývat na ní bezpečně. ²⁰Snad řeknete: Co budeme jíst sedmého roku, když nebudeme sít ani sklízet žádnou úrodu? ²¹Na můj rozkaz sestoupí na vás šestého roku mé požehnáni, takže vydá úrodu na tři roky. ²²Osmého roku budete sít, ale jíst budete z předloňské úrody až do devátého roku; pokud se nesveze jeho úroda, budete jíst ze staré.“

PÁ 12. července – Podněty k zamyšlení

Přečti si 27. kapitulu „Sínaj“ a 51. kapitulu „Duch solidarity a štědrosti“ v knize Na úsvitu dějin.

„Nic nevystihuje zákony dané Mojžíšem lépe než dobrovolný, laskavý a pohostinný duch projevovaný ve vztahu k chudým. Ačkoli Bůh slíbil, že svému lidu požehná, prohlásil, že v zemi se vždy budou nacházet chudí lidé. Tehdy, stejně jako je tomu dnes, byli lidé vystaveni různým neštěstím, nemocem a ztrátě majetku. Avšak pokud Boží lid dbal pokynů, které jim Bůh dal, nebyli v jeho středu žebráci ani nikdo, kdo by hladověl.“ (PP 530.531; NUD 257)

„Tyto předpisy, které měly zajistit požehnáni bohatým právě tak jako chudým, držely na uzdě hrabivost a podporovaly vznešeného ducha štědrosti. Pěstováním dobré vůle mezi všemi společenskými třídami je zajištěna stabilita vlády. Všichni jsme navzájem spleteni ve velké pavučině lidství. Všechno, co uděláme ve prospěch druhých, se odrazí v požehnáni pro nás.“ (PP 534.535; NUD 259.260)

Otázky k rozhovoru

1. Která z nařízení daných Hospodinem prostřednictvím Mojžíše Izraelcům nejvíce upoutávají tvou pozornost (nezávisle na tom, zda byla zmíněna v lekci na tento týden)?

2. Proč se podle tebe Bůh ve svých zákonech tak silně soustředí právě na ty nejzranitelnější?

3. Jak bychom mohli zmíněné zákony vnímat a uplatňovat dnes? Podle čeho bychom se měli rozhodovat, které z těchto zákonů jsou aplikovatelné a důležité i v současnosti? Co se z uvedených nařízení můžeme naučit o způsobu, jakým měli Izraelci své společenství řídit?

